Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 129. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК 13-го ЛИПНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 3, 1982. No. 129. VOL. LXXXIX.

В. ОРІХОВСЬКИЙ ЗАЛИШАЄТЬСЯ НА ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ПРАЦІ В УНС

Джерзі Сити, Н.Дж. — Організаційний Відділ УНСоюзу повідомляє, що відомий союзовий, пластовий і громадський діяч Василь Оріховський з днем 1-го липня ц.р. перейняв обов'язки старшого обласного організатора УНСоюзу на стейти Ню Джерзі і Ню Йорк.

Василь Оріховський

В. Оріховський має довголітню практику в організаційній ділянці УНСоюзу. Довгі роки він був секретарем 353-го Відділу УНС в Ню Бранзвику, Н.Дж., був обласним організатором на стейти Ню Йорк і Ню Джерзі та останні чотири роки був головним організатором УНС. Він також був викладачем під час секретарських курсів УНСоюзу на Союзівці.

В. Оріховський буде в постійному контакті з головами округ і відділовими урядовцями вищезгаданих стейтів, а головно буде допомагати округам у виконанні організаційних завдань.

Відновлено діяльність Відділу НТШ у Монтреалі

Монтреаль, Кве. (Р.О.). — В результаті наради членів НТШ і приятелів української науки, що відбулася 25-го травня 1982 року в МекҐільському університеті, відновлено діяльність Відділу НТШ у Монтреалі.

Зібрання проведенно у двох сесіях. Спершу, самі члени НТШ під головуванням проф. Яреми Келебая з університету МекҐілл обміркували дотеперішнє становище Відділу, вияснили певні аспекти довголітнього існування осередку НТШ в цьому місті і вирішили відновити його діяльність згідно з рекомендаціями Головної Управи НТШ в Канаді.

Головою монтреальського Відділу Наукового Товариства ім. Т. Шевченка збори обрали Ярему Келебая, заступником — професора музики в консерваторії університету МекҐілл і піяністку Любу Жук, а секретарем — професора Квебецького університету в Монтреалі д-ра Івана Міруцького. Втримувати зв'язки між монтреальським Відділом НТШ і всілякими засобами інформації зобов'язався д-р Роман Олійник.

На цій установчій сесії обмірковано практичні можливості реґулярних наукових сесій з читанням доповідей та обміном думками з користю для дослідників окремих питань і приятелів української науки в цьому місті.

Під час другої сесії д-р І. Міруцький прочитав свою дослідну доповідь на тему: „Україна і концепція нації — Складники пробабілістичної інтерпретації". Це — статистично-економічний нарис головних міст сучасної України, які своїми темпами розвитку і статусом вказували б на рівень існування української національної ідентичности всупереч русифікаційному тискові всієї совєтської імперії та централістському плянуванню Москви.

Доповідь проф. І. Міруцького викликала широку й цікаву дискусію, в якій взяли участь: проф. д-р Ярослав Рудницький, проф. д-р Богдан Лаврук, о.д-р Ігор Мончак, архітект Радослав Жук, Ярослав Харчун, Микола Андрухів, д-р Р. Олійник. Цінні поради доповідачеві з'ясував проф. Рудницький, що напевно спонукає того й інших дослідників вивчати статистично-економічні та ґеополітичні ознаки української національної ідентичности в минулому і сучасному.

Італія здобула чемпіонат світу у футболі

Мадрид, Еспанія. — Футбольна збірна Італії, яка раніше виелімінувала збірні Арґентини і Бразилії, перемогла тут, в неділю, 11-го липня, збірну Західньої Німеччини вислідом 3-1 у фінальних змаганнях за футбольне мистецтво світу. Змаганням, які відбулись у вечірніх годинах на стадіоні ім. Сантіяґо Барнабеу, приглядалось 90,000 глядачів і біля 2-ох більйонів на телебаченні.

Виступаючи без одного із кращих змагунів, Джіянкарльо Антоніоні, та втративши ще одну „зірку", Франческа Ґраціяні, в семій хвилині гри, Італія здобула троє воріт підряд в другій половині змагань із стрілів Паольо Россі, героя цих 12-их з черги чемпіонатів, Марко Тарделлі і Алессандро Альтобеллі, який заступив контуженого Ґраціяні. В останніх хвилинах Пауль Брайтнер здобув ворота для Західньої Німеччини.

Перемога Італії — це її третя в історії цих чемпіонатів, які почались в 1930 році. Раніше збірні Італії добились перемог в 1934 і 1938 роках. Тільки збірна Бразилії добилась трьох чемпіонатів — в 1958, 1962 і 1970 роках.

У змаганнях за третє місце збірна Польщі перемогла репрезентацію Франції вислідом 3-2.

Після фіналів, чашу і медалі італійським і німецьким змагунам вручив король Еспанії Хуан Карльос. Крім нього, змаганням приглядались такі визначні особистості як прем'єр Італії Сандро Пертіні, канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт, колишній державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер та інші.

Помер Микола Ткачук, визначний організатор УНСоюзу

Чикаґо, Ілл. — В середу, 7-го липня ц.р., помер у місцевій лікарні після довгої недуги на 89-му році життя Микола Ткачук, діяч та організатор УНСоюзу на терені Чикаґо і засновник та довголітній предсідник 114-го Відділу УНСоюзу ім. Святого Володимира Великого.

М. Ткачук народився в 1893 році в Чернівцях на Буковині. Після приїзду до ЗСА він включився у громадське та союзове життя. Він теж був головою парафіяльної ради місцевої української православної катедри Св. Князя Володимира.

Покійний залишив у смутку дружину Олену та доньку Єлисавету.

Похорон відбувся в суботу, 10-го липня, з похоронного заведення Музики до катедри Св. Князя Володимира, а відтак на цвинтар Елмвуд. Супроводила Покійного на вічний спочинок місцева союзова та українська православна громада.

Комітет за Правопорядок має відділ у Вашінґтоні

Вашінґтон. — У четвер, 1-го липня ц.р., тут відбулась громадська нарада, у наслідок якої створено Відділ Комітету за Правопорядок в УККА.

Присутні обрали п'ятичленне керівництво Відділу, яке має дві основні цілі — тримати зв'язок з Екзекутивою Комітету за Правопорядок в Ню Йорку і організувати у Вашінґтоні збірку датків на Український Громадський Фонд.

На нараді виступав д-р Богдан Витвицький, який інформував вашінґтонців про працю і пляни Екзекутиви.

Ситуація у Вашінґтоні ілюструє потребу правопорядку в УККА. Минулого року Управа місцевого Відділу заповіла загальні збори на 4-го квітня. Прибуло біля 70 громадян, тоді, коли в попередніх роках на зборах Відділу приходило десяток осіб. Головною причиною більшого зацікавлення серед громади було те, що кілька тижнів перед зборами Ростислав Хомяк заявив, що він кандидує на голову Відділу і повів перед виборчу кампанію.

Після трьох годин дискусії про те, хто може, а хто не може голосувати, голова Відділу Теодор Царик заявив, що Збори не можуть відбутися і вийшов із залі.

Сім місяців пізніше — 31-го жовтня 1981 року Управа Відділу знову скликала Загальні збори, не зважаючи на те, що згідно з правильником УККА Загальні збори Відділу мають відбутися до кінця травня кожного року. Цим разом на Зборах вашінґтонського Відділу був присутній представник Централі — Екзекутивний віцепрезидент Ігнат Білинський. При вході на залю Т.Царик, який кандидував на голову Відділу, особисто вирішував хто має право дістати картку для голосування. Ключовим вирішенням І. Білинським спірного питання було те, що коли у зборах бере участь подружжя, яке вплатило до Українського Народного Союзу мінімальний даток — 25 долярів, то це подружжя має два голоси.

У наслідок виборів, листа, яку очолював Т. Царик виграла більшістю 34 „за" і 16 „проти", при чому голова Зборів вирішив, що за другу листу, яку очолював Р.Хомяк, „не має сенсу голосувати".

Цього року Управа Відділу УККА у Вашінґтоні Загальних зборів не скликала, хоч кінець травня давно минув.

Усі ці місцеві, як і крайові справи УККА були обговорювані на громадській нараді 1-го липня, коли то присутні ствердили, що УККА не тільки що їх не репрезентує, але й не виявляє зацікавлення до будь-якого порозуміння в громаді, тому треба підтримати Комітет за Правопорядок у його акції за створення Українського Координаційного Центру в Америці.

До керівництва вашінґтонського Відділу Комітету за Правопорядок присутні вибрали: Ігора Вітковицького, Богдана Козака, Олеся Ломацького, Р. Хомяка і Евгена Ярошевича.

Герой фільму „Е.Т." — українець

Джерзі Сити, Н.Дж. — Українське подружжя М.і Е. Білани, члени Ліґи Українців Католиків (ЛУК), як також члени УНСоюзу, Відділ ч. 119 з Янґставну, Огайо, відвідали минулого тижня при нагоді перебування на спортових змаганнях ЛУК УНСоюз та редакцію „Українського Тижневика" та при цій нагоді поінформували про те, що їхій син Михайло Патрик, а по-українському Петрусь, виконував львину частину ролі т.зв. „Е.Т.", маленької з'яви з другої плянети, що впродовж останнього місяця-двох стала славною так між молодшим, як і старшим поколінням у фільмі цієї самої назви, який тепер є найбільше популярним з у всіх кінотеатрах Америки.

Пет (Петрусь) Білан

Виявилось, що Пет Білан, якому 34 роки, є одним із найменших живучих ліліпутів в ЗСА (2 стопи і 10 цалів) і від маленького виступав у різних театальних виставах. Від двадцяти років Білан є дуже активним членом товариства для малих людей в ЗСА, що нараховує біля 4,000 членів. Саме на конвенції того товариства в 1979 році фільмові продуценти заанґажували Білана до фільму п.н. „Під веселкою". Фільм накручувано у Голливуді і він появився у кінотеатрах минулого року. Наслідком того Білан одержав тепер ролю у фільмі „Е.Т." Фільмова студія Юніверсал заанґажувала Білана тому, що він знаменито вміщався у костюм „Е.Т.", який був зладжений раніше. Після проби його заанґажовано, а накручування тих частин фільму, в яких Білан виступає як „Е.Т.", почалися у вересні 1981 року. До речі, костюм „Е.Т." важить 50 фунтів, на п'ять більше, як важить сам Білан. Режисери і продуценти фільму держали у великій тайні, що ролю „Е.Т." виконує людина, а не робот, щоб тим самим зробити фільм більше фантазійним.

Батьки актора і він сам радо дали цікаві інформації, підкреслюючи активність Пета (Петруся) Білана в українській громаді в Янґставні. Він, як і його батьки, говорить по-українськи, хоча належить до третього покоління українських поселенців. Від наймолодших своїх років він був вівтарним хлопцем у місцевій українській католицькій церкві, а перед сімома роками відкрив у Янґставні крамницю із українськими виробами, яку назвав „Петрусь — українське мистецтво". Від 1974 року Білан веде також українську радіогодину на хвилях станції ВКТЛ.

ВИСТАВКА МИСТЦЯ, ПРИЯТЕЛЯ УКРАЇНЦІВ

Медея—Ґалерія при 132 Осборн вулиці запрошує українців Вінніпеґу на виставку деревотворів відомої малярки Д.Дж. Патерсон, що почалася у понеділок, 5-го липня, та триватиме до суботи, 24-го липня. Виставка відкрита від 10.30 год. вранці до 5-ої по полудні кожного дня, крім неділі. Д.Дж. Патерсон знана вже українцям. Її прекрасні кольорові дереворити українських типів, танкових сцен та Різдва і весілля знайшлися в багатьох наших і не наших домах і вже тому ця виставка заслуговує на увагу.

(А К)

ЗСА підписали новий договір з Еспанією

Мадрид, Еспанія. — Пресове аґентство Ройтерса інформує з еспанської столиці, що представники еспанського уряду і речники Адміністрації президента Роналда Реґена, після довших переговорів нарешті дійшли до згоди над справою підписання чергового п'ятирічного договору про дружбу, взаємну оборону і співпрацю. Договір мавби бути підписаний обидвома сторонами в найближчих днях і він замінить раніший договір з 1976 року, на підставі якого З'єднані Стейти Америки користувалися чотирма еспанськими морськими і летунськими базами.

Як відомо, в Еспанії під теперішню пору знаходиться біля 11,000 американських вояків, розміщених на згаданих чотирьох базах. Договір в 1976 році був підписаний майже в останні дні життя генераліссімуса Франсіска Франка. Після його смерти демократичні уряди Еспанії почали відкрито виявляти про своє незадоволення умовами договору і домагалися його перегляду. Тепер, в нових умовах приступлення Еспанії до Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), ситуація змінилася в користь ЗСА.

За дозвіл користуватися базами Еспанія тепер отримуватиме від Америки 415 мільйонів долярів кредитів на закуп американської зброї й іншого матеріялу. Ця сума є майже на три рази вищою від попередньої. Головним каменем предкновення була справа американського летунства і вилетів військових літаків на Близький Схід. Еспанія не вдержує диплом(а)тичних зв'язків з Ізраїлем і намагається бути невтральною у спорі між арабськими країнами і Ізраїлем тому всяка військова активність ЗСА в Еспанії не була бажаною.

Закон про маріхуану знов під обстрілом

Вашінґтон. — Комісія Академії Наук ЗСА, на підставі своїх дослідів, запропонувала, щоб було знесено кару за вживання маріхуани. Ту пропозицію однак опрокинув президент Академії і федеральна аґенція, яка фінансувала досліди комісії.

Комісія зложила при кінці місяця червня, ц.р., письмовий звіт із своїх праць, але звіт цей ще досі не опубліковано. Зменшити кари за вживання маріхуани суґерували також інші студійні групи ще у 1970 році, пропонуючи в заміну того зосередитися на каранні доставців маріхуани. Одинадцять стейтів, в тому й Ню Йорк, в останніх роках зменшили кару за курення маріхуани до упімнень і малих грошових кар.

Федеральний закон однак далі забороняє мати маріхуану і цей закон обов'язує у майже всіх стейтах. Вілліям Поллін, директор Крайового інституту вживання наркотиків, вважає, що знесення того закону було б „страшною помилкою і траґедією для здоров'я народу", зокрема молодих людей. Він також стверджує, що вживання маріхуани молоддю білої раси помітно зменшилося, а рівночасно росте вимога, щоб закон у справі маріхуани був гостріший.

Комісія для дослідження наслідків курення маріхуани знову арґументує свою пропозицію зменшенням каральности за маріхуану тим, що досі арештують річно принаймні 400,000 людей лише за те, що находять при них малу кількість маріхуани. Коли б того не було, помітно були б менші видатки федерального уряду, а в'язниці опорожнилися б для поважніших злочинців.

Президент Академії Наук, опрокидуючи пропозиції комісії, уважає, що вона дала у своєму звіті не лише вислід дослідів, але також свої коментарі відносно користі із знесення закону, а це не належить до завдань наукового досліду.

ВАШІНҐТОН ОПТИМІСТИЧНО РОЗГЛЯДАЄ ПОДІЇ В ЛИВАНІ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен заявив у неділю, 11-го липня ц.р., зараз таки після повороту з Каліфорнії, де він перебував на короткому відпочинку, що він оптимістично дивиться на полагодження конфлікту в Ливані, головно після того, як Палестинська Визвольна Організація погодилася на опущення західньої частини Бейруту, під охороною американських військових частин і з порозумінням Ізраїля.

Запитаний кореспондентами чи така домовленість є реальною вже в найближчому майбутньому, Президент відповів, що тепер є більші надії на полагодження цієї справи, як кілька днів тому назад. Реґен заперечив, однак, поголоски, що висланик Уряду ЗСА Филип Габіб, який веде переговори між Ізраїлем і ПВО за допомогою ливанських чинників, визначив вже остаточну дату для відтягнення військових частин Ясіра Арафата у зв'язку з тим, що ізраїльське командування нетерпеливиться і втрачає надію на полагодження справи мирним способом.

Ізраїльські чинники заявили, що немає покищо визначеної дати, але підкреслили, що таку дату прийдеться визначити в майбутньому, якщо Арафат зволікатиме з полагодженням. Ізраїльський уряд переконаний в тому, що ПВО не бажає покидати Ливану, тим більше коли стало відомо, що сусідня Сирія відмовилася прийняти її.

Вміжчасі, ненадійно для ізраїльців і для американського посередника Ф.Габіба, військові частини ПВО розпочали бомбардування ракетами з так званих совєтських „Катюш" і гармат ізраїльських позицій в східній частині Бейруту. При тому загинуло біля 100 осіб цивільного населення, бо бомблення розпочалось дуже несподівано. Ізраїльські військові речники заявили, що цей обстріл можна вважати найсильнішим від започаткування військових акцій в Ливані.

У тому самому часі Я. Арафат висунув нові вимоги полагодження конфлікту і евакуації військових частин ПВО з Бейруту, сформувавши їх в одинадцятьох точках. В цьому документі, як кажуть політичні спостерігачі, є все, але немає основного, тобто погодження ПВО на евакуацію. Посередники не мали ще змоги устійнити, що має означати новий документ Арафата, з огляду на масову перестрілку і тяжкий артилерійський вогонь. Військовики Арафата вживають також легку зброю і вбивають ізраїльських вояків, що являється новою тактикою ПВО у цій війні. Палестинська ракета правдоподібно знищила будинок амбасади ЗСА у якій тимчасово перебуває Ф.Габіб і амбасадор Роберт Діллон зі своїм зменшеним штабом співробітників. Ініша ракета розірвалась біля палати ливанського президента. Пошкодженими були також амбасади СССР, Кувейту, Лівії, КНР та інші.

Ізраїльські чинники дещо стурбовані також реакцією в Европі на військові акції в Ливані. Наприклад, президент Ізраїля Їцак Навон категорично відкинув обвинувачення президента Франціїл Франсуа Міттерана, який порівняв ізраїльські акції в Ливані до нацистських у Франції під час Другої світової війни. Можливо тому не можна вважати припадком, що артилерійські стрільна декілька разів поцілили комплекс будинків приналежних до французької амбасади, що може викликати нові комплікації у дипломатичних зв'язках між Францією і Ізраїлем, — кажуть поінформовані дипломати.

У світі

КОЛИШНІЙ ЧЛЕН ТАК ЗВАНОГО В'ЄТКОНҐУ, який живе тепер у Швайцарії, заявив минулого тижня кореспондентам, що теперішні правителі В'єтнаму говорять неправду, якщо йдеться про американських полонених у тій країні. „Я власними очима бачив яких 30-40 американців-полонених в Ганої в 1973 році, тобто вже після того, як в'єтнамці „святочно" заявляли, що вони звільнили всіх американців. Колишній високий урядник Нґуен Дак Єн підкреслив, що американців використовували до найтяжчих робіт у північному В'єтнамі і вони сотнями гинули від голоду, непосильної праці і терору ще під час війни. Він думає, що пізніше Ганой використає цих американців, серед яких є багато високих старшин, для того, щоб добитися відновлення дипломатичних зв'язків з Вашінґтоном і отримання великої економічної допомоги.

ГОЛОВА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ІЗРАЇЛЬСЬКОЇ армії ген. майор Моше Ліві заявив, що Ізраїль правдоподібно буде змушений втримувати довший час свої військові частини в Ливані, щоб не допустити до поновної організації військових частин Палестинської Визвольної Організації і встановити шляхом демократичних виборів леґальний уряд у тій країні. В кожному разі, — заявив ген. Ліві, — головне ізраїльське командування поробило вже певні заходи для розміщення військових частин в Ливані через зиму, якщо буде потрібно. Він однак підкреслив, що підготова не означає, що ізраїльський уряд має намір окупувати, навіть на тимчасовій базі, Ливану, чи хоч би його малу частину.

АРҐЕНТИНСЬКІ ВОЯКИ ОДИН ЗА ОДНИМ висловлюють свої розчарування браком відповідної тактики, слабим плянуванням і перекупством їхніх старшин, які не тільки безславно програли битву за Фальклyндські острови, але наразили багато тисяч вояків на хвороби, голод тощо, не забезпечивши заздалегідь своїх частин відповідним матеріялом, а головно ліками і харчами на довший період часу. Деякі вояки навіть заговорили про дезертирство своїх старшин у найбільш критичній хвилині бою. Речники генерального штабу армії намагалися приховати свідчення арґентинських вояків, але мусіли їх оприлюднити коли погрози вояків стали більш настирливими.

ПІД ЧАС ОФІЦІЙНИХ ВІДВІДИН ПРЕЗИДЕНТА Франції Франсуа Міттерана до Мадярщини, обидві країни, як інформують численні кореспонденти, значно наблизилисль одна до одної політично й економічно. У цій справі склали заяви Янош Кадар і Ф. Міттеран, у яких говориться про затіснення зв'язків між обидвома країнами і посилення торгівлі. Очевидно, не обійшлося без похвал так званої політики детанту, з якої на думку обидвох політичних ділячів, користали країни Заходу і Сходу. Інші спави, які були порушені в розмовах це „мир і загальне роззброєння", обмеження нуклеарної, зокрема стратегічної зброї тощо.

В Америці

СИСТЕМА ЗАТРУДНЕННЯ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ як післанців у Конґресі має тепер перейти повну ревізію. Таке запропонувала комісія Сенату у зв'язку з останніми скандалами, які вийшли наверх після скарги двох давніших конґресових пажів, що багато із них були замішані в гомосексуалізм та вживання наркотиків з членами Конґресу. Ця справа є тепер під розглядом спеціяльної комісії етики як також ФБІ і федерального суду. Пропонують, між іншим, щоб усі пажі жили разом в спеціяльних приміщеннях і під властивою опікою, як також, щоб було точно визначена людина, яка буде нести опіку і нагляд над тими хлопцями і дівчатами.

ДЖАН В. ГІНКЛІ ЗАЯВИВ У СВОЇМУ найновішому листі, що його атентат на президента Реґена був доказом „найбільших любовних освідчень" в історії світу. Він уважає, що ані замкнення його у лікарні, ані у в'язниці не може зменшити значення його вчинку, а тим самим і доказу його гарячої любови до акторки Джоді Фостер. Він порівнює себе і Джоді до Ромео та Джульєтти або Наполеона і Джозефіни. Гінклі написав все це у чотиристорінковому листі до редактора „Ню Йорк Таймсу".

ДВОЄ НАУКОВЦІВ СТВЕРДИЛО В ЧАСІ ПАНЕЛЮ Комісії регулювання нуклеарних дослідів, що випари радіоактивности з нуклеарних реакторів в Індіян Пойнт можуть на довгі роки унеможливити всяке життя на тисячах квадратових миль. Вони уважають також, що такі радіоактивні лучі можуть бути причиною тисяч смертельних випадків рака у радіюсі 50 миль. Ті ствердження панелістів опрокидує компанія „Консолідейтед Едісон", яка є власником реактора ч. 2 в Індіян Пойнт, Н.Й.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ДОРУЧИВ перевести шестидесятиденний період „охолодження" у плянованому спілкою залізничників загальному страйку. Страйк був заповіджений на неділю, 11-го липня ц.р., і головним його мотором були машиністи, які ніяк не хотіли погодитися на новий контракт праці. У своєму декреті Президент повідомив, що покликує тричленну комісію для розглянення справи домагань машиністів.

П'ЯТЬОХ ПІДЛІТКІВ АРЕШТОВАНО У ЗВ'ЯЗКУ З трагічним випадком: з рейків з'їхав поїзд у Фейр Лон, Ню Джерзі, що стався минулого тижня. Хлопці у віці між 16 та 17-им роком життя, усі з „добрих" родин, рішили після випиття декількох баньок пива пересунути стрілку на рейках так, що машиніст не міг того завважити. У висліді поїзд, що складався із семи вагонів, вискочив з рейок, вдарив в авто і в'їхав у фабрику спаґетті. Машиніст загинув, а поїзд зовсім знищений. На щастя фабрика була в тому часі закрита на час літніх вакацій і тому не було більше жертв у людях. В який спосіб будуть судити схоплених підлітків, ще не відомо, чи як дорослих, чи як неповнолітних.

АМЕРИКАНСЬКІ МОЛОДІ МУЗИКИ НЕ ЗДОБУЛИ ні одного першого місця на музичному конкурсі ім. Чайковського у Москві. У фортепіяновому змаганні американський піяніст здобув сьоме місце, а у скрипковому два американці зайняли третє місце. В загальному, музичний конкурс не був на такій висоті, як давнішими роками, і тому жюрі рішили не дати нікому золотої медалі за фортепіянову гру.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to: "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи не зрадить Европа Америку?

Згідно з інформаціями пресового агентства Ройтерс, у столиці комуно-московської імперії вже від кількох тижнів відбуваються спільні і індивідуальні, але приховані від „людського вуха і ока", розмови советських офіційних чинників із західньо-европейськими потужними компаніями, фірмами, банкирами та іншими бизнесменами, які не тільки зацікавлені у будові газопровідної системи із Сибіру до Західньої Европи для достави природного газу, але також у заблькуванні санкцій Вашінґтону.

Цей останній зворот особливо не подобався американським політичним спостерігачам і дипломатам, бо він, принаймні на думку багатьох з них, „пахне зрадою". Згідно з інформаціями з Москви, советські спеціялісти, в тому числі і високі старшини КҐБ, мали дораджувати наївним „західнякам", які саме акції вони повинні розвинути в себе вдома для блькування американських санкцій і як обходити „диктат" теперішньої республіканської Адміністрації у Вашінґтоні й особисто президента Роналда Реґена, який, як зрештою усі його співробітники, є проти побудови такого газопроводу, який узалежнював би Західню Европу від Советського Союзу у багатьох відношеннях.

Як відомо, Уряд З'єднаних Стейтів Америки наказав припинити доставу модерної технології для Советського Союзу, за допомогою якої кремлівські володарі надіялися приспішити будову „трубної" системи. Ця заборона відноситься також до багатьох европейських компаній, які працюють на американських ліцензіях. З другої сторони, якщо західньоевропейські сьогоднішні партнери цієї системи не доставлять своєчасно домовленої машинерії, вони наражаються на санкції комуно-московських імперіялістів за недотримання умов. Очевидно, совєти дуже докладно допильновують тих умов, знаючи, що без додержання їх вони можуть забути про побудову такої гігантної системи, яка має не тільки господарське, але також політичне значення для імперії.

Спочатку, кажуть поінформовані особи, відбулись окремі розмови советських речників з великим західньонімецьким концерном „Телефункен", представники якого підписали з СССР умову на доставу потужних турбін для газопроводу на суму 280 мільйонів долярів. Окремо відбулася зустріч представників Ради міністрів СССР з речниками італійських компаній, а минулого тижня такі розмови відбулися з британцями і французами. У Москві перебувають „у приватному характері" західньонімецькі банкіри, тісно пов'язані з фінансуванням проєкту будови газопроводу.

Обидві сторони, тобто представники Західньої Европи і Советського Союзу, відмовляються від коментарів у цій справі, бо, мовляв, проєкт знайшовся в дуже делікатній фазі і всякі спекуляції можуть йому дуже пошкодити.

Поведено також акцію по офіційній політичній лінії в користь проєкту. Прем'єр-міністер Великої Британії Марґарет Тачер і канцлер західньонімецького уряду Гельмут Шмідт формально висловили своє незадоволення потягненням Вашінґтону і тепер шукатимуть правних „висмичок" для того, щоб обійти зарядження ЗСА. Також прем'єр-міністер Франції Клявд Чейсон заявив кореспондентові „Вашінґтон Пост", що Уряд президента Р. Реґена виповів фактичну „господарську війну Західній Европі". Він висловив при тому здивування, що децизія Вашінґтону прийшла після спільних нарад у Версалі, тобто без консультації ЗСА з її европейськими союзниками. Чейсон виступив з гострою критикою таких вершинних конференцій, якщо на них не узгіднюється засадничих справ.

Москва чваниться, що, мовляв, і без американської технології збудуємо газопровід, але при тому не признається, що труднощі існують не тільки у здійсненні згаданого проєкту, але навіть у прогодуванні власного населення без американської допомоги. Треба сподіватися, що речники Західньої Европи передумають усі ці дуже скомпліковані, а рівночасно дуже прості справи — підступи Москви для дальшого просування інтересів СССР. Для цього не варто зраджувати Америки.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПРИПИНЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ між Іраном і Іраком, ворожнеча між тими країнами далі існує, включно з погрозами поновлення воєнних дій. Наприклад, міністер оборони Ірану, полковник Мохаммед Салімі заявив кореспондентам в кінці минулого тижня, що мабуть не обійдеться без інвазії іракської території іранськими військами з метою заставити Ірак погодитися на умови перемир'я і закінчення воєнних дій. Його становище підтримав також заступник міністра закордонних справ Ахмат Азісі. Іранський уряд і сам аятолла Хомейні домагаються великих воєнних відшкодувань від Іраку за доконані знищення і віддання під суд президента тієї країни Саддама Гуссейна. Остаточну децизію про інвазію на Ірак мусіла б схвалити найвища рада оборони, якої Салімі є членом.

ТАКОЖ КОМУНІСТИЧНА ПІВНІЧНА КОРЕЯ НЕ бажає відставати від інших симпатизуючих з Арафатом держав і пропонує йому висилку більшої кількости „добровольців" до будь-якої країни, які воюватимуть разом із збройними силами Палестинської Визвольної Організації проти Ізраїля.

Ярослав Курдидик

НОВИЙ „СТАРТ" НА СТАРОМУ БЕЗДОРІЖЖІ...

Точно 28 років тому появилася була доволі цікава книжка авторства Р.Р. Нортона під заголовком „Як обманювати статистикою?" Книжка ще й досі не втратила своєї актуальної вартости і нею залюбки послуговуються різні „авторитетні аналітики" в економіці і політиці. Мабуть цією книжкою готові покористуватися якраз тепер, коли на горизонті замайорів знову надійний міраж відновлення у Женеві нових переговорів між ЗСА і СССР про обмеження стратегічної нуклеарної зброї.

Вже давніші двократні пропозиції генсека Л. Брежнєва, а згодом заява Андрея Ґромика в ОН, що, мовляв, Советський Союз не вживатиме першим нуклеарної зброї, викликала серед лівацько-ліберальних коментаторів малощо не ентузіязм. Причину такого захоплення слід добачувати у повній непоінформованості і політичному анальфабетизмі, якщо ідеться про цілеспрямованість Москви. Вона має на меті роззброїти Захід морально всякого роду конференціями, жонглюючи на них сумнівної вартости статистикою, а насправді хоче зискати знову на часі, як це й було впродовж десяти попередніх років — для ще потужнішої розбудови свого нуклеарного арсеналу.

Консервативні речники нуклеарної проблематики запитують не без слушности, як Москва думає рахувати у першу чергу свої континентальні ракети СС-20, що їх вона вже розмістила за точною і найкориснішою для неї стратегічною схемою по усій своїй велетенській території. Чого Москва не хоче рахувати, це СС-20, які вона розмістила в Сибірі, заявляючи, що вони не призначені для Европи, ненацілені на неї.

Таке випраздання Москви, — кажуть знавці, — „рівне зерові". Бо і справді, як можуть американські шпигунські сателіти перевірити, куди націлені ці ракети у Сибірі, як і теж, по скільки „роздільних голів", типу МІРВ — по 10, чи більше — вмощені в кожну ракету типу СС - 20.

Совєти теж не хочуть, щоб під обмеження підпадали їхні нуклеарні підводні човни і бомбовики типу СУ - 24, бо вони, мовляв, тільки середньозасяжні своїм радіюсом. Але, коли вони будуть стаціоновані у Східній Німеччині, тоді їхня засяжність просто ідеальна для того, щоб звідтіля досягнути кожне стратегічно вражливе місце в Европі. Совєти не погоджуються і на те, щоб урахувати у „збройне зменшення" типи ТУ - 22 і ТУ - 95, бо хоч вони у категорії далекого засягу, то проте вони зосереджені в центрі СССР, з якого їм важко досягнути ЗСА.

Обидва представництва, які прибули до Женеви, щоб після 30-місячної перерви розпочати нові переговори „СТАРТ" (Сртатіджік Армс Рідакшен Токс), очолює з боку ЗСА ген. Е.Л. Ровні, а СССР — Віктор Карпов. Позиції обидвох сторін — дуже розбіжні. Президент Реґен запропонував редукцію щонайменше однієї третини міжконтинентальних стратегічних нуклеарних ракет, що на простій мові означає, що обидва партнери повинні б зменшити їх число з 7,500 до 5,000.

Чимало міжнародних політичних аналітиків передбачають, що над теперішніми так само подібно, як і попередніми переговорами будуть стояти постійні застереження, настороженість і недовір'я. Сучасна адміністрація президента Реґена очікувала і вивчала півтора року біля 30 контрольно розброєневих варіянтів, а в міжчасі розпочала нову і дуже коштовну мілітарну розбудову, яка понад усякий сумнів матиме свій вплив на формування нового договору.

Коли будь-яка з евентуальних форм майбутнього договору дійде до свого повного завершення — важко часово передбачити. Але у загальному думають, що „СТАРТ" готовий бути початком нуклеарної стабільности, а, розцінюючи на довшу мету, — може навіть і підбудовою під своєрідне „збалянсоване забезпечення".

Знавці від міжконтинентальних ракет наголошують, що найбільші труднощі готові виявитися у кінцевих підсумках і асиметрії. Совєти мають 70 відсотків своєї нуклеарної потенції у 1,400 ракетах, вмощених у силоси. У противагу до цього, ЗСА вложили свою нуклеарну ударну нищівність у 33-ох підводних атомових човнах і 440 важких бомбовиках. При чому, совєти мають теж чималі застереження до „американського прихованого нуклеарного арсеналу", а саме, до приблизно 300 британських і французьких далекосяжних ракет. А далі совєтам не довподоби додаткових 572 середнього засягу ракет в Европі, тобто на територіях країн НАТО. І ось саме ці два останні приклади, — кажуть совєти, — дають ЗСА можливість осягнути і забезпечити „апріорі нуклеарну перевагу". З'являються теж застереження, чи всі основні „редукції і поменшення" слід перевести у першу чергу із суходільними ракетами? Совєти мають коло 6,000 атомових головок у наземних ракетах у силосах, і на домагання з боку ЗСА СССР буде примушений зменшити їх до кількости 2,500. Натомість ЗСА мають тільки 2,100 наземних ракет у силосах. Отож теоретично Америка має „право" збільшити це число на 400 нових наземних ракет.

Міжнародні нуклеарні теоретики наголошують, що найбільша силова позиція ЗСА є у тому, що Америка має коло 5,000 атомових голів на своїх нуклеарних підводних човнах, а найосновніше — це факт, що найновішої побудови ракети, які будуть вмощені на підводних човнах „Трайдент - 2", перевищують своєю прицільною точністю всі дотеперішні нуклеарні осяги.

Коли розглядати безсторонньо тільки деякі із наведених і нам відомих даних, виходить, що теперішня конференція у Женеві матиме до розгляду і вирішення не абиякі „силові й стратигічні проблеми", і тому про її перебіг і остаточний вислід важко передбачити.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Визначний успіх Лідії Артимів у Ню Йорку

Тільки декому з нашого громадянства ім'я Лідії Артимів, цієї молоденької, виїмково талановитої і обдарованої піяністки, що своєю завзятущою пробоєвістю прямує на здобуття не менше як світової слави, досить добре відоме, навіть як вони її ніколи ані не чули, ані не бачили. І то мимо цього, що вона вже виступала зі своїми власними або оркестровими концертами майже у всіх великих містах ЗСА; а дальше, що її концерти передають і радіові станції. Все ж таки вона нашому загалові ще мало відома.

Крім ЗСА і Канади, концертує вона як солістка-піяністка в Англії, Німеччині, Швайцарії, Італії, Фінляндії, а дальше шлях її мистецьких виступів прослався до Японії, Кореї та Австралії. На 1982-83 сезон має вона вже контракти на понад 55 своїх самостійних або з симфонічними оркестрами концертів.

Піяністами у нас, на жаль, ще і тепер замало цікавляться. З одного боку в нашому суспільстві і досі переважає більше любов до бандури, як до світового та репрезентативного фортепіяну, а з другого — і це вже більше чи менше оправдана вина самої піяністки — вона бо в борні за мистецькі верхів'я не вспіла дотепер узятись за рідний репертуар та включити українську музику хоча б частинно у свої програми.

Та, маймо надію, що пізніше піяністка це — так вона обіцяла підписаному — таки вчинить. Очевидно, що на кожній з її неймовірно прекрасних платівок, яких уже маємо три (награні в Англії, остання із застосуванням наймодернішої „диджитал" техніки, з музикою Шопена), зазначено недвозначно її українське походження. Крім цього, мимо шаленого темпа роз'їздної праці і життя, вона знаходить час на одноразове рідне вишивання, а то і приготування деяких українських страв, чого навчила Ліду рідна мати у Філядельфії. (Дещо з цих вісток беремо з об'ємистої статті-інтерв'ю із Лідією Артимів у газеті „Сандей Репаблікен", 9-го травня ц. р., Спрінґфілд, Мас.)

Великою приємністю було по довшій перерві почути гру Лідії Артимів у Ню Йорку, 20-го червня, в найкращій залі для камерних концертів Тали Голл, зі світової слави американським „Ґуарнері квартетом" відомим теж і з платівок RCA, у відомій, знаменитій композиції чеського музикотворця А. Дворжака „Фортепіяновому квартеті", ч. 2, Ес-дур, тв. 8.

У першій частині програми почули ми бездоганно виведений Моцартів „Гобойний квартет" із солістом нюйоркської Філармонії Дж. Робінсоном та Бетговенове „Смичкове тріо". Другу половину концерту зайняв чотиричастинний Дворжаків твір, де, самозрозуміло, провідна роля належить нашій піяністці. Ми вже знаємо її як самостійну солістку з власних концертів чи з виступів з оркестрами, тепер же було цікаво почути її в іншому музичному жанрі, а саме в ансамблевій камерній грі квартету. А що вона вже і давніше виконувала камерну музику, то їй зовсім без великого труду пощастило віртуозно виявити красу і всі заковики ансамблевої техніки в кінці композиції Дворжака. Бо, на ділі, це було наче могутнє фортепіянове сольо з достроєм смичкових інструментів. Технічна викінченість і перфекція гри, пережиття твору і глибина інтерпретації, притаманний їй особистий чар наспівної фрази та легітної кантилени тону, з одного боку, а самопевні, сповнені краси удари акордів оркестрової потужности — з другого, були віддані з найбільшою переконливістю та індивідуальним чаром.

Тоді, коли, наприклад, віольончеліст на початку другої частини в Lento при фортепіяновій ледь чутній грі розпочав свою мелодію у форте, захитуючи рівновагу виконання, наша піяністка без бентеження заґравала легенько дальше, рятуючи ліричність настрою. Крім цієї не зовсім побажаної притичини, члени квартету були знаменито зіграні з нашою мисткинею, і різноманітний характер цілісности композиції був переданий по-мистецьки до найменших дрібниць.

Тому зрозуміло, що заповнена дуже добірною музичною публікою заля по останньому заключному акорді виявом справжнього признання і захоплення відповіла вдячними, ентузіястичними та довготривалими оплесками.

Мимо оповістки в „Свободі" про концерт, наших слухачів було всього кілька осіб. І на таку „численність" склались представники не тільки Ню Йорку, але й стейту Коннектикат та Ню Джерзі. Дивно якось, що в нас немає навіть настільки цікавих людей, що пішли б на концерт, ну, так просто, подивитись на справжній український талант, що його чужі вже давно оцінили і визнали; або піти хоч би зі снобізму на імпрезу високої кляси, на якій в першій ролі виступає українка. Адже ж такі речі в нас не так часто трапляються. Як же ж то воно особливо приємно і будуюче подивляти та стверджувати дійсне одушевлення чужих нашим українським талантом.

Теодор Терен-Юськів

Степан Куропась

ГРОМАДА НЕ ЛЮБИТЬ ОДНОПАРТІЙНОСТИ

„Громада не любить двоподілу", — на таку тему появилася стаття Івана Кедрина у „Свободі", з 30-го червня цього року. Має рацію шановний наш редактор і політик. Громада не любить двоподілу, вона не любить багато дечого іншого.

Вона не любить війни, диктатури пролетаріяту, незгоди в сімействі, в церковних справах. Але, проте, є війни, диктатури, незгоди в сімействі. Треба боротися з тими язвами. ЗСА борються, хочуть миру і тому зброяться. Те саме робить СССР, і Брежнєв, ради миру, недавно забрав Афганістан, а давніше, кожний знає, як червоні полчища нищили вільнодумних чехів, мадярів, а перед тим — ще інші народи з Україною включно.

Що поділ в УККА явище нездорове, шкідливе, з тим не можна сперечатися. Автор І. Кедрин навів до того багато причин, але своєї статті не докінчив. Не подав заключення, потрібного при дискусії проблем, бо саме твердження, що громада не любить двоподілу, не є дискусійне.

Дискусійним є те, що дальше робити. Діягнозу знаємо, але рецепти чи ліку не маємо. Добігає другий рік від XIII Конґресу Українців Америки і І. Кедрин аж тепер опам'ятався. Його заключне слово каже, що треба мати підбудову у духовому кліматі, який є нездоровий і поганий. Той клімат створили творці XIII Конґресу і не треба його санкціонувати.

Правда Ваша і „racio confederata". Але хто є за тим, щоби двоподіл санкціонувати? Обидві сторони в тому напрямі не годяться, бо кадовбовий УККА санкціонують бандерівці. „Конґрес у Філядельфії був правильний, леґальний, демократичний", — і той кадовб, на чолі з професором Левом Добрянським, - який твердить, що в ЗСА є два мільйони українців, - той кадовб (це видумав І. Кедрин) репрезентує всіх, хоч урядова статистика нараховує лише 575,000 українців. Отже цей новий УККА і його президент фальшують статистику. Нема кому дивуватися! Добрянський живе у Вашінґтоні, „нав'язує зв'язки", а Бжезінскі передав В. Мороза д-рові І. Флисові, а не проф. Добрянському. УККА через 40 літ свого існування не був зареєстрований як репрезентант американської України, не мав там навіть бюра, а проф. Л. Добрянський — офісу.

Питає І. Кедрин, чи здобуде собі нова централя в українській громаді і в американському світі авторитет єдиного репрезентанта української спільноти і чи нова централя принесе більше шкоди чи більше користи самим фактом заведення двоподілу? Треба застановитися, треба призадуматися. Питання І. Кедрина — це гіпотеза. Хто може пророкувати; хоч вже майже два роки таке „призадумання" йде. Отже довго треба думати; час йде; народ чекає; події не чекають. Чи І. Кедрин знайшов якісь познаки того, що бандерівці вже призадумалися і готові до єдности на нових чи старих „началах"? Якщо так, треба було йому це сказати.

Відносно проф. І. Вовчука, трохи не так, пане Кедрине. Він не був за єдністю і не „виявив величезної ініціятиви і не витратив маси енергії" для успішного переведення консолідації в рамках УККА. Він здобув пост голови Політичної Ради на приказ бандерівців і відсунув тодішнього голову Павла Дорожинського. Відійшов з Політичної Ради І. Вовчук теж на приказ ОО - ЧСУ, і я перебрав головство Політичної Ради.

Щоби позбутися зовсім проф. І. Вовчука, Ігнат Білинський перевів ліквідацію Політичної Ради, яка була йому на перешкоді в його плянах однопартійности.

Автор І. Кедрин стверджує дальше, що він непогано орієнтується у відносинах у нашій громаді і в її настроях. Чи робив опитування в тій справі, чи лише перекинувся кількома словами з кількома людьми? Він каже, що деякі поважні установи і організації, які приєдналися до сецесії на XIII Конґресі, ледве чи захочуть приступити до другої Централі. Це нічого нового; але чому І. Кедрин не перевів з ними розмови до кінця? Пристануть, чи ні? Бо слово „ледве" нічого не каже.

Що ж тоді пропонує І. Кедрин і ті що вживають слова „ледве"? Капітуляція і повернення на лоно першого кадовба?

Яку рецепту дає він? Звичайно буває, що не всі, що виходять при сецесіях, лишаються; деякі вертаються, просять помилування, пишуть вірно-піддані заяви, не раз переходять до воро-

(Продовження на стор. 3)

Володимир Янів

ДО ПІДГОТОВИ ВІДЗНАЧЕННЯ 70-РІЧЧЯ СМЕРТИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

(Українсько-французька конференція у Сорбоні на тлі зв'язків УВУ із французькими науковими центрами)

I

До основних завдань екзильних наукових центрів поневолених народів належить, незаперечно, поширювання зв'язків із спорідненими чужими установами й поважна документована інформація про розвиток культури рідної країни. Такі завдання падають у нашому випадку (на европейському континенті) насамперед на Український Вільний Університет (УВУ), як на нашу найстаршу наукову екзильну Установу — її шестидесятиліття ми відзначали в минулому році, — яка завдяки своєму офіційному визнанню і постійному міщенню в світових довідниках має облегшений доступ до інших університетів та університетських департаментів чи інститутів.

Керівництво УВУ здає собі вповні з цих можливостей справу, маючи, зрештою, багату традицію із часів свого найдогіднішого періоду активности на переломі 40-их та 50-их років, коли в місці осідку УВУ — Мюнхені — було близько 90 відсотків професорського активу, що спирався на поважну числово студентську базу. Насьогодні міжнародні конференції чи сесії рахуються вже на сотні, а — що важливіше — деякі з наших зв'язків „зінституціоналізувалися", тобто виявляють певну тяглість, послідовність: так, наприклад, зв'язки УВУ з університетом у Штутґарті увійшли у 27-ий рік співдії, а остання зустріч — 5-ий спільний „Европейський вечір", 12-го травня ц. р. — була 37-ою конференцією у довгій черзі, головно завдяки окремому зв'язковому — професорові УВУ д-ру Й. Кратохвілеві (чехові), що одночасно має „веніям леґенді" (право навчання) у Штутґартському університеті, і таким чином „Вечори" автоматично стають постійно зустріччю трьох національностей: української, німецької й чеської, і до них нерідко долучаються дослідники інших народів.

В інший спосіб „заінституціоналізувалися" ініційовані УВУніверситетом зустрічі у Франції, в країні, де живе поважний колектив членів Професорського збору УВУ, — здебільша в УВУ промованих і габілітованих. У Франції увійшла Делеґатура УВУ у зв'язок із низкою наукових центрів: Національним інститутом славістичних студій, Католицьким інститутом (університет), Департаментом генеральної й порівняльної літератури при Сорбоні, Інститутом дослідів міжнародних стосунків і Національним інститутом східніх мов та цивілізації; при більшості з цих центрів діють зв'язкові — здебільша ті, які мають при цих інститутах додаткові дипломи (докторати) чи навіть пости. Ті зв'язки почалися в 250-ті роковини народин Г. Сковороди, заініційовані у Парижі, але згодом поширені на Ліль у Франції, Мюнхен і Штутґарт у Німеччині; Відень, Іннсбрук і Зальцбурґ у Австрії. Разом було тоді 13 „Вечорів", а тривким документом залишилися два збірники праць про Сковороду — німецькою та французькою мовами. При тому треба наголосити, що французький збірник був першою французькою книжкою про українського видатного мислителя, що його вплив поширився у цілій Східній Европі.

Часті є також екуменічні вечори УВУ у Католицькому університеті Парижу — при співдії з його Екуменічним інститутом; в біжучому році було вже два такі вечори, а на другому з них виступив почесний доктор УВУ Архиєпископ Жан Рюпп, колишній Генеральний Вікарій для Східніх Церков при Паризькому ординаріяті, пізніший довголітній Апостольський нунцій у Іраку, згодом Апостольський делеґат при Об'єднаних Націях у Женеві.

Коли ювілей Сковороди започатковано в Національному інституті славістичних студій, тоді 60-ліття смерти Івана Франка рішено відзначити у Департаменті історії порівняльної літератури при Сорбоні, в якому двоє українців закінчило свої студії докторатом. Ініціятива вийшла від маґістра УВУ та доктора Сорбони Ольги Вітошинської; підготова вимагала дещо більше часу, і сама Конференція відбулася — порівняно із датою роковин спізнено: 12-го листопада 1977 року. Проте успіх Конференції був того роду, що ми здобули нових приятелів, а зокрема видання всіх матеріялів Конференції знайшло повне признання у керівника департаменту проф. М. Кадо, який виявив зацікавлення, щоб співдію продовжувати.

При виборі персонажу, що мав би статися предметом чергового опрацьовування, спинилися організатори на Лесі Українці, головно з огляду на виїнятково позицію поетеси й драматурга в українській літературі. Один з найкращих лексиконів світової літератури — Кіндлера — присвятив чимало уваги саме Лесі Українці, даючи докладну характеристику чотирьох її драм, при чому при оцінці „Лісової Пісні" висловлена думка, що цей шедевр української поетеси належить до найвищих досягнень драматичної літератури взагалі, будучи єдиним гідним уваги слов'янським твором з „русалчиною тематикою".

Проте були й інші причини: підготовляючи конференцію на 1982 рік (відбулася вона 23-го і 24-го квітня), організатори плянували, щоб матеріяли Конференції з'явилися друком на 70-ті роковини смерти (дата смерти: 1-го серпня 1913 року) — для ознайомлення з Лесею Українкою франкомовних літературних кіл. До речі, Збірник знову таки мав би бути першим виданням по-французьки про передову постать української культури, як це було вже у випадку Сковороди та Франка. А втім, саме Леся Українка найбільше надається до здобування світового зацікавлення із своєю багатою універсальною тематикою, яка промовисто вказує на приналежність України до Европи. В тому випадку помічною стала обставина, що темою докторської праці О. Вітошинської було порівняння української версії „міту Дон Жуана" — „Камінного Господаря" з французькою (моль'єрівською) версією; при цій нагоді авторка підготовила французький переклад „Камінного Господаря", яким поцікавилися дослідники міту.

Леся Українка, бувши своєю тематикою універсальною чи „европейською", залишалася одночасно виразно дуже „українською" у творах, базованих на фолькльорі, чи у творах, в яких вона характеризувала українську духовість, протиставляючи її московській („Бояриня"), що мало своє значення для визначення місця України в культурних циклах, так важливих у міжнаціональному житті, коли на підставі культурного споріднення витворюються певні понаднаціональні спільноти (проблема „духової Европи").

(Продовження буде)

Авторський вечір Світлани Кузьменко

Девятого травня у Канадській Українській Мистецькій Ґалерії в Торонто, при вул. 2118 Блюр захід, в 7-ій год. увечорі відбувся перший тут авторський вечір поетеси та письменниці Світлани Кузьменко.

Вечір відкрила М. Підкович, привітавши присутніх та поетесу від Комітету Українок Канади, відділ Торонто. Вона вручила поетесі Світлані корсаж та передала ведення вечора О.Бризгун-Соколик, виховній референтці СФУЖО, бо виховна Референтура СФУЖО влаштувала цю імпрезу під патронатом КУК-у.

О.Соколик ще раз привітала авторку та присутніх і дала С.Кузьменко корсаж від журналу „Жіночий Світ" з яким письменниця співпрацює, і представила поетесу.

Світлана Кузьменко є донькою Чернігівщини. В часі еміґрації навчалася в УТГІ в Реґензбурзі, потім переїхала до Канади, продовжувала навчання в Інституті Раєрсона. Тепер вона працює в університетській бібліотеці Робартс, є щасливою мамою двох синів-козаків і має вже багато друкованих творів в наших пресі та журналах, в літературних збірниках „Слово" та видала також свої твори самостійними книжками.

Багато з її творів нагороджено, наприклад, на Конкурсі літературних творів для дітей в Році Дитини — віршована казка „Дві вивірки", оповідання „Відсвіт з білого краю" на конкурсі СФУЖО, також дістала нагороди на конкурсі Українського Фонду ім. І.Франка в Чикаґо та на Літературному конкурсі у Філядельфії.

О.Соколик прочитала кілька уривків наших літературних критиків на твори Світлани Кузьменко, головно гарні відгуки на нововидану книжку поезій „Вічний Проростень"

Поетка С. Кузьменко дуже гарно прочитала на пам'ять свої поетичні твори, декотрі з них вже друковані, більшість ще не друкованих. Потім вона прочитала кілька коротких поезій і чудову казочку „Пічникова пригода". П.Романик прочитав прозаїчні твори письменниці — „Італійські помідорчики" та фраґменти з „Новоталалаївських оповідань". На бажання присутніх авторка на закінчення мусіла прочитати ще кілька поезій, з яких „Поема про голод в Україні" залишила у всіх дуже сильне враження.

Після мистецького читання було ще кілька запитів, після чого присутні мали нагоду набути собі книжечки Світлани Кузьменко з авторським підписом і погуторили на прийнятті, яке приготовила п-во Шафранюків та пані з Комітету Українок Канади.

Вечір був дуже вдалий, культурний, приємний, і ми радіємо, що маємо таку поетку-письменницю поміж нас в Торонто.

Т.С.

Виставка українського народного мистецтва в Толідо

Етнографічний показ українських писанок, старовинні ікони, вишивки, різьба та народні одяги — це перша цього роду виставка в Толідо, Огайо, яка тепер відкрита в залі Канадей Центру рідкісних книг та архіву на п'ятому поверсі бібліотеки Карлсон Толідського університету в Огайо. Влаштував цю виставку Данило Дмитриків, студент мистецтва та знання місцевого університету. Д.Дмитриків плянує восени цього року доповнити свої студії в Мишиґенському університеті в Енн Арбор Мишиґен, де навчатиметься на курсах української мови, історії та інших предметів, споріднених в музейній ділянці, в якій він плянує працювати після отримання маґістерського степення, у котромусь українському музеї, якщо не в Америці,то в Канаді.

На виставці є кілька ориґінальних речей українського народного мистецтва, які придбав сам Д.Дмитриків, відвідуючи двічі Лемківщину та Поділля і раз Україну.

Там є також цілий святочний одяг жіночий з Підляшшя, село Довгоброди, повіт Володава, із половини XIX сторіччя, та святочна жіноча сорочка, вишиті на ткацькім ллянім полотні, із кінця XIX сторіччя, село Криноверба повіт Володава, а друга із села Залевша над річкою Буг, повіт Володава, вишита на початку XX сторіччя; полтавська бандура, український народний інструмент з двадцятих років. Є там також визначні зразки гуцульських писанок із XУIII та XIX століть, які писав сам Д.Дмитриків, бо він брав участь у змаганнях найкращих писанок на канадсько-українськім фестивалі у Дофині Манітоба, Канада, отримавши нагороду за свою писанку. Крім того, виставлені також історичного значення українські мініятурні одяги на манекенах, які представляють князя Володимира, княгиню Ольгу, короля Данила та інші, які є власністю Союзу Українок імени Олени Степанів, Відділ 81- ий в Дітройті, Миш., як також деякі речі кількох місцевих українців. При вході на виставку на столі велика мапа українських етнографічних земель та схематична карта з поділеними областями, щоб відвідувачі мали кращу орієнтацію, з яких областей України походять виставлені речі. До того ще видано 20-сторінкову брошурку двома мовами — англійською й українською із відповідним поясненями кожного предмету.

Данило Дмитриків, син Володимира та Марії Дмитриків, народився в Америці. Він є членом Українського Народного Союзу імени Тараса Шевченка Відділ 165 -ий в Толідо, Огайо.

Вступ на виставку для публіки є вільний, її можна відвідувати від понеділка до п'ятниці від години 8-ої вранці до 5-ої по полудні. Виставка триватиме до тридцятого липня.

Петро Лагота

Храмове свято у Мейплвуді

Панахида по св.п. Симонові Петлюрі в церкві Св. Вознесення.

Українська православна церква Святого Вознесення в Мейплвуді, Н.Дж., урочисто відзначила 23-го травня своє Храмове свято Вознесенія Господнього. Уже коло 10-ої год. ранку до церкви з'їхалось багато людей. Були гості з близьких і дальших околиць стейту і поза ним.

Службу Божу відправив настоятель церкви о. І.Наконечний у сослуженні протодиякона Володимира Поліщука. Співав хор під орудою Л.Харченка. Сольо виконувала Раїса Дідов-Волуйчик, солістка церковного хору. Прислуговувало вісім вівтарних хлопців.

По Святій Літургії відправлено Панахиду по св.п. голові Директорії і Головному Отаману Військ Української Народної Республіки Симонові В.Петлюрі в 56-ту річницю його трагічної смерти. В Панахиді взяли участь — протодиякон В.Поліщук, церковний хор зі солісткою Р.Дідов-Волуйчик, всі вісім вівтарних хлопців, представники різних організацій, як комбатанських, так і світських, члени Товариства Прихильників ДЦ УНР, молодеча організація Пласт й інші з прапорами.

На прохання Товариства Прихильників УНР було зібрано на потреби і утримання Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі, Франція, 82 дол. Гроші переслані до Комітету по вшануванні пам'яті св.п. Симона Петлюри в Ню Йорку.

Після Панахиди на запрошення настоятеля церкви о.Івана всі зайшли до парафіяльної залі на святочний - храмовий обід.

На обіді був настоятель церкви Святої Тройці о. протоієрей Сергій Непріль, який прийшов зі своєю паствою, урядом і членами парафії Святої Тройці в Ірвінґтоні.

Перед обідом, що його приготовило побожне і працьовите сестрицтво Святої Покрови при церкві Святого Вознесенія о. Іван прочитав молитву, а хор з усіма присутніми проспівав „Отче наш". В час обіду о. Іван пригадав присутнім час і умовини, в яких повстала церква Святого Вознесенія 64 роки тому. Він пригадав також і її будівників, які вже відійшли, і попросив присутніх вшанувати їхню пам'ять. Присутні відспівали „Вічная пам'ять".

Не забув о. настоятель і про тих, які були основниками і будівничими цієї парафії і були присутні на обіді: Антоніна Юрова, Анастасія Відземок, Устина Шум, Софія Глуханюк, а з чоловіків — Яким Шишковський і В.Ткач. Їм було винесено щиру подяку за їх довголітній вклад у працю церкви протягом всього існування парафії та проспівано „Многая літа".

Відзначено іконкою одного з вівтарних хлопців, Кучинського, сина Бориса і Ґертруди Кучинських, з нагоди від'їзду всієї родини до іншого міста мешкання і праці, за його віддану службу для церкви.

Під час обіду відбувся концерт, що його дала Раїса Дідов-Волуйчик, солістка хору, яка своїм чудовим голосом поспівала чотири пісні. Через відсутність піяніста, який з невідомих причин не прибув, Р.Волуйчик сама акомпаньювала на піяні. Вона вив'язалась зі свого завдання блискуче.

Голова парафіяльного уряду інж. В.Луцкевич у своєму слові, коротко зупинившись на відповідних досягненнях в парафії, де панує спокій і співпраця всіх при церковних організаціях, але на якій тяжить ще великий борг за побудовану нову церкву, звернувся до присутніх із проханням скласти свої посильні пожертви на покриття вищезгаданого боргу. Першими, що підійшли до мікрофону зі словами привіту та склали датки, були церковні організації: Старший Відділ Української Православної Ліґи — Л.Шафранська; Сестрицтво Святої Покрови — А.Юрова, Клюб Жінок — А.Худзій, Молодший Відділ УПЛ — Д.Шафранська; Недільна Школа і гурток вівтарних хлопців — Андрій Кучинський. Парафіяни і гості склали свої пожертви на спеціяльну листу. Всього було зібрано понад 11,500 дол.

Настоятель церкви Іван Наконечний сердечно подякував організаціям, парафіянам та гостям за їхні щирі дари на потреби рідної Церкви та попросив настоятеля церкви Святої Тройці в Ірвінґтоні о. протоієрея Сергія Непріля прочитати молитву.

К.Степовий

Стипендія Товариства „Св. Софія" на УКУ

Зустріч студентів з дирекцією Філії УКУ

Що таке „УКУ?" УКУ — це Український Католицький Університет ім. св. Климентія Папи з головним осідком у Римі при вулиці Бачея ч. 478. Його оснував Блаженніший Патріярх Йосиф в 1963 році і завданням його є "розвивати українську науку, зосереджувати наукову творчість, підготовляти молодь до наукової і народної праці та водночас творити для неї моральну основу, голошену Католицькою Церквою..., пізнавати минуле українського народу, його християнський світогляд і світогляд цілого Сходу, до якого він належить..., згуртувати розсіяних і розбитих українських католицьких науковців по цілому світі і з'єднати їх наукову творчість у виданнях Університету".

Від 1970 року УКУ влаштовує одномісячні, щоденні виклади під час літа, на які приїжджають студенти з різних країн та місцевостей. Крім викладів, УКУ організує теж відвідини цікавих пам'яток Риму та цілоденні прогулянки до Помпеїв, Фльоренції, Сієни чи Ассізі Учасники курсу також мають нагоду брати участь в авдієнції у Святішого Отця.

Товариство Св. Софія — це товариство, що своїм завданням має матеріяльно з відсотків сталого Патріяршого Фонду морально забезпечити існування і розвиток таких новонадбаних інституцій як Собор св. Софії, УКУ ім. св. Климента Папи, Патріярший Двір з музеєм, Манастир Студитів й інших. Допомагаючи тим інституціям, „Св. Софія" сприяє розвиткові їх діяльности.

На цьогорічних зборах товариства одобрено поширити працю „св. Софії" і започаткувати стипендійний фонд для студентів УКУ в Римі. Збірка започаткована поміж нашими професіоналістами міста та околиці Філядельфії дала початкові фонди, з яких вже уділено ряд стипендій на цей літній курс. Збірка продовжується і цією дорогою проситься підтримки нашого громадянства. Пересилати пожертви на „стипендійний фонд" слід на адресу Філії УКУ або Т-ва Св. Софії у Філядельфії.

Першими стипендистами стала група 12-ти студентів: Юлія Федик, Ореста Гриців, Марко Гарасимович, Роман Качай, Мері-Енн Колодінська, Андрій Лисобей, Катя Рудницька, Дмитро Турченюк, — всі з Філядельфії; Андрій Гелембин з Флориди, М. Наливайко з Каліфорнії, Наталка Кушнір з Ню Йорку і Галина Омецінська з Ню Йорку, які 15-го червня ц.р. зі своїми батьками мали зустрічі з членами дирекції Філії УКУ у Філядельфії і які на днях виїдуть до Риму.

Вечір-зустріч відкрив молитвою о. Мар'ян Процик; відтак проф. Л. Рудницький подав стипендистам інформації про нагоду оглянути і запізнатися з архітектурою і низкою історичних пам'яток старинного Риму, як також і нового Українського Риму з надбаннями Патріярха Йосифа для нашої Церкви і науки. Д-р Р. Навроцька пояснила молодим студентам-стипендистам вагу і потребу добре запізнатися з довкіллям Блаженнішого і людьми, які це все провадять, „бо може вони будуть ті, які в майбутньому по нас переберуть провід Софії". Д-р Навроцька підкреслила, що від успіху цьогорічних курсів і матеріяльної підтримки цілої громади залежитиме дальше існування стипендійної програми при Т-ві св. Софія.

При кінці вечора батьки та студенти склали подяку за зорганізування цього стипендійного фонду та змогу участи у курсах УКУ в Римі.

Б.Г.

Громада не любить...

(Закінчення зі стор. 2)

гів. Не треба нікого змушувати.

Вдасться чи не вдасться створити нову Централю — покаже майбутність. Краще жити окремо, чим у ненависті у спілці. Доказом цього є супружі розводи, яких громада не любить, але вони є.

Обидва союзи, УНС і УБС, — це вже велика більшість, доказом чого є останні конвенції в Рочестері і на „Верховині". Кадовбовий УККА теж у клопотах, зібрав 160, 000 дол. Народного фонду, а остало чотири.

Живемо в часі, коли в ЗСА і Канаді приходить „зміна варти", коли, як каже І. Кедрин, час не стаїть на місці, події змінюються, змінюються люди, змінюється коньюнктура, щораз виринають нові можливості. Сенатор Кренстон, впливовий демократ з Каліфорнії, твердить, що нова ґенерація веде двобій з долею. Даймо їй нагоду і поміч.

Я теж непогано орієнтуюся у відносинах у нашій громаді, бо живу тут 55 літ, і я кажу, що громада не любить однопартійности. Доказом чого є остання Конвенція УНСоюзу. Обоє рябоє — двоподіл і однопартійність. Розв'язка лежить десь посередині і вона знайдеться, але не треба капітулювати, трубіти і приготовлятися до відвороту на давні позиції. Як іншого виходу немає, а видно, що немає, то двоподіл — ще не є катастрофою. Інші народи теж не мають репрезентації; не мають її навіть жиди. Знає добре І. Кедрин, що всі однопартійні системи, що не визнавали "двоподілу", як Німеччина, Італія, Еспанія, програли. Лишився одинокий СССР — і його чекає така сама доля.

САМЕ СПОВНИЛОСЯ СТО РОКІВ, ЯК ТОМА Едісон зі своїми співробітниками закінчили у Ню Йорку першу електричну станцію. Це було 8-го липня 1882 року. На жаль, система не була ще досконала, і після першої спроби електричні проводи спалилися. Треба було ще два місяці, щоб систему удосконалити, і від 4 -го вересня того самого року почала вже постійно працювати перша електрівня в Ню Йорку, яка постачала світло в засягу одної квадратової милі долішнього Мангеттену.

Дня 20-го червня помер нагло в Ню Йорку на 71-му році життя

сл. п. ТЕОДОР КАЧАЛУБА

довголітній працівник в українських культурних та політичних установах.

Вічна Йому пам'ять! Хай чужа, але вільна земля буде Йому легкою!

Брат МИХАЙЛО з близькою та далекою ріднею

ДОРОГОМУ БРАТОВІ ТЕОДОРОВІ ІН МЕМОРІАМ

Неначе куля вогняна
пробив інфаркт вінцеву б'ючку
Стряслося серце аж до дна,
зробило ще останню ключку —
І зупинилося, затихло...
Життєвий камінь в воду впав,
останні хвилі, по цім вихрі,
здрігнули кожний нерв, сустав
й затихли теж...
Зітхнувши тяжко —
брат помер...
Звільнилася душа, як пташка,
з болючих, змучених печер.

О, скільки мук оці печери
здолали та пережили,
бо не одні тюремні двері
точили кров з його жили.

Хоч вороги всі душу гризли,
калічили серцеву ткань,
вбиваючи чуття і змисли,
живцем жбурляли їх на грань, —
здолав і вирвався на волю.
Згоїлись рани, але шрам
рубцем світив, як його доля,
що зуби шкірила теж там...

— — — — — — — —

Крізь синю далеч океану
летить в розпуці голос мій,
із кров'ю серця мого рани:
— Прощай, мій Брате Дорогий!
Прощай — ти страднику мовчазний!
Борцю незнаний за народ,
за Україну, — за вітчизну
під час усіх пожеж, негод!
Прощай! Спокійно спи, мій Брате!
Бо нарід наш росте в борні.
Ані тюрем ворожих ґрати
вже не поможуть сатані.
Дозріла нація в змаганні.
Вонуки наші та сини —
здобудуть волю вже зарані
Й Тобі навіють кращі сни.

25 червня 1982 — Михайло Качалуба

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в середу, 7-го липня 1982 р. в наслідок трагічного випадку, відійшов у Вічність, на 68 році життя наш Найдорожчий Муж, Брат і Вуйко

бл. п.

МИКОЛА ТУРИК

народжений 1914 р. в с. Снятинка, пов. Дрогобич, Україна, активний член управ українських організацій м. Балтімору, Мд.

ПАРАСТАС — в суботу і неділю, 10-го і 11-го липня 1982 р., год. 7-ма веч. в похоронному заведенні Zeller & Lily, Easter Ave. & Wolfe St., Baltimore, Md.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в українській католицькій церкві св. Арх. Михаїла, о год. 9-ій ранку в понеділок, 12-го липня 1982 р., а опісля на український цвинтар св. Михаїла.

Горем прибиті:

дружина — ФРАНЯ
ближча і дальша родина в Україні і ЗСА.

Лос Анджелес вітав Павла Плішку

Оперовий співак Павло Плішка в оточенні членкинь хору „Кобзар" під час прийнять в Домі УКО

Український хор „Кобзар" на чолі з дириґентом Володимиром Божиком (посередині). Біля нього проф. Леся Куриленко-Вахнянин.

Довгоочікуваний виступ відомого оперового співака українця Павла Плішки відбувся в Лос Анджелесі, 9-го травня ц.р. при участі професора університету Невади, відомого мистця фортепіянової музики Вірка Балея, українського мішаного хору „Кобзар" під кермою маестра Володимира Божика та у фортепіяновім супроводі проф. Лесі Куриленко-Вахнянин.

Відомий театр Wilshire Ebell Theater був майже заповнений добірною публікою, яка прибула у цей вечір з усіх сторін географічно розкиненого Лос Анджелесу, а також із Сан Дієґо та інших сусідніх міст і містечок. Прибули вони, щоб вже, нарешті, зустрінути леґендарного українця—басбаритона Метрополітен Опери, про якого до тепер лише читали у своїх та англомовних пресових виданнях, та раділи його успішними оперовими виступами.

Концерт відкрила легко і ґраціозно мґр Лідія Василин, яка,привітавши присутніх, заповіла мистців і репертуар.

Мов віночок запашних українських польових квітів рясніли народні одяги хористів „Кобзаря", які під вправною кермою свого маестра Володимира Божика вдарили струнами своїх голосів, і полинули мелодії чудових творів українських композиторів — Лисенка, Людкевича, Недільського, Гулак-Артемовського й інших.

Рясними оплесками вітали присутні хор і його талановитого дириґента після закінчення першої частини їх репертуару.

Після хорового виступу ми мали змогу насолоджуватися віртуозністтю виконання фортепіянових творів композиторів Бориса Лятошинського та Франца Ліста проф. Вірком Балеєм, який легко і фахово передав ці шедеври світової клясичної музики. Публіка спонтанними оплесками вітала молодого професора-мистця, виступ якого у Лос Анджелесі був одним із найкращих.

Після перерви на сцену вийшов Павло Плішка та легко вклонившись, розпочав українську частину свого репертуару. Його глибокий голос здавалося, заповнив залю. Полинула баляда про Довбуша, про безмежнеє українське поле, про прощання відлітаючих у вирій журавлів та думи Тараса Шевченка. Чиста українська вимова слів пісень свідчила про його любов до України та відданість українській музиці, хоч співак народився і виріс поза Україною. Закінчив він свій гостинний виступ аріями з італійських опер, які він виконував з театральною експресією; важко було повірити кожному, хто не знав походження співака, що він не італієць. Він по-мистецькому передав найтонші відтинки виконуваних арій.

Павло Плішка—це мистець високого рівня, якого вже оцінили світові критики в операх Ню Йорку, Торонто, Флоренції, Страсбурґу, Палермо, Венеції, Парижу та інших. Його чудовий голос пролунав у Ватикані, Чикаґо і Едмонтоні, викликаючи щире захоплення і подив, а американська й світова преса проголосила Павла Плішку одним із найкращих оперових співаків, чудовий і багатий голос якого та перфектність драматичного передання є гідні подиву і признань..

Бурхливими оплесками та вставанням із місць дякували присутні Павлові Плишці.

Потім на сцену вийшли і стали грайливо-райдужним півколом у чудових стилізованих верховинських строях хористи хору „Кобзар", який по-мистецькому проспівав кілька народних пісень, з яких пісня „Чотири воли пасу я", муз. обр. Кос Анатольського, з чудовим сольоспівом Олі Івах, викликала бурю оплесків, що не втихали, поки хор не повторив цю пісню. Хор „Кобзар" під дириґуванням маестра Володимира Божика.—це один з наших найкращих мистецьких здобутків.

На велику нашу вдячність заслуговує Управа Українського Культурного Осередку на чолі з його головою Богданом Стусом за спонзорування цього високомистецького концерту, чистий дохід з якого призначений на стипендії українським студентам та на розбудову хору „Кобзар" та учасникам концерту, та всім, хто спричинились до успіху цієї вийняткової імпрези.

Після концерту у Домі УКО відбулося прийняття мистців та зустріч представників нашої громади та спонзорів концерту з виконавцями, яку відкрив імпресаріо хору „Кобзар" Богдан Маланюк, а присутні разом із хором проспівали всім артистам „Многія літа".

На закінчення прийняття голова УКО вручив Павлові Плішці пропам'ятну таблицю, а голова управи хору „Кобзар" і його дириґент Володимир Божик окремо від хору вручив П. Плишці та проф. Б. Балеїві почесні грамоти.

Святослав Шумський

Повний сезон імпрез у Манітобі

Як кожного, так і цього року ввійшли ми у повний сезон усяких фестивалів, ювілеїв та інших великих імпрез нашої спільноти в Канаді, про які варто нашим читачам пам'ятати, якщо змога—відвідати, і якщо охота—написати коротко, чи хоч повідомити про них наш часопис. Досі маємо вістки про деякі з цих літніх святкувань.

У неділю, 27-го червня, у близькому до Вінніпеґу Ґімлі пройшов „Міні-Фестиваль" з участю мистецьких ансамблів („Гуслі", Романець, Бандуристки) та знаної вже з Вінніпеґу нашої юної співачки Катрусі Вах-Дюк (тепер з чоловіком живе у Селкірку) і в дещо дальшій від нас Кенорі відбулося врочисте відзначення 100-ліття того міста, причому у святкуваннях взяв участь наш хор ім. О.Кошиця, спеціяльно запрошений на цей ювілей.

У суботу, 10-го, і неділю, 11-го липня ц.р., ми мали традиційний уже Народний Фестиваль у недалекому Ґардентоні, що є однією із найстарших наших осель у Манітобі; 29-го, 30-го і 31-го липня та 1-го і 2-го серпня,ц.р., матимемо великий Всеканадійський Український Фестиваль у Дофині. На цю імпрезу організує поїздку автобусами з Вінніпеґу Український Леґіон ч. 141 (П. Окраїнець).

Маємо теж точніші інформації про нашу цьогорічну Фолкльораму, яка у Вінніпеґу відбудеться від неділі 8-го до неділі 15-го серпня ц.р., але маємо ще час докладніше з'ясувати її нашим читачам. Покищо—до відома їм тільки, що матимемо українські павільони „Киів" та „Львів", і до Колеґії суддів Фолкльорами запрошено нашу Петрусю Щур, яка була кілька літ Королевою тієї великої імпрези, та що Кралею павільону „Київ" є знана пластунка-студентка Ляриса Розумна.

А.К.

Пам'яті д-ра Дарка Бадана

Живемо у вирі поспіху, який, мов швидкий гірський потік, несе нас рвучим струмком до чергового дня, щоб відновили ми в ньому наші зусилля, наші надії. Але в якусь призначену годину наша душа залишає тіло та торкається вічности.

У суботу, 18-го липня минулого року о год. 3-ій по полудні підписаний з одним товаришем мали бути гістьми у Денбирі, Конн., у гостинному домі Дарка Бадана і, як звичайно, задумали весело провести час. День перед нашою поїздкою, наспіла до нас болюча вістка, що того дня урвалась нитка життя дорогого Дарка. У неділю, 19-го липня ми стояли у тому ж самому гостинному домі перед відкритою труною св.п. Дарка. Це рішення невблаганої долі спричинило великий удар не тільки серед членів родини покійного, сестри та двох сестрінок, але також серед нас, його друзів.

Св.п. д-р Богодар Бадан народився у Західній Україні у священичій родині батька о. Йосифа Бадана, пароха Завадки Турчанського повіту, та мами Олександри з Садовичів.

Гейби у калейдоскопі ввижаються юні шкільні роки у княжому городі Перемишлі над срібнолентим Сяном; пізніше перед закінченням Другої світової війни,короткий побув у Львові, участь Дарка як доброго змагуна футбольних дружин „Сяну" „України", згодом студії у Ґраці, розташованому в австрійських горах.

В Австрії Дарко був студентом медицини, а також одним із найкращих грачів бриджа. Кількакратно репрезентував Стирію на австрійських професійних крайових турнірах і отримав кілька нагород-грамот. В українському спортовому житті був дуже добрим змагуном зальцбурзької футбольної дружини „Україна". У 50-их роках приїхав сюди, до прибраної батьківщини. Тут Дарко ще більше удосконалив своє професійне знання і належав до найкращих спеціялістів-анастезіологів. Не тільки серед наших, але також серед американських медичних кіл користувався пошаною і признанням. Він відзначався щедрою підтримкою ФКУ, чесним працьовитим життям, товарискістю, гостинністю, зацікавленням образотворчим та музичним мистецтвом, контактом з нашими мистцями; втішався люб'ов'ю та пошаною серед нас, близьких йому людей. Його дім, положений у зелені над плесом озера, був прибраний чудовими картинами та обдумано підібраними елементами — усе це разом творило гейби мистецький твір-музей. У цьому домі жив Дарко сам, бо так проводила його життя доля. Але у вересні минулого року мала здійснитись мрія Дарка - він мав повінчатися з дівчиною, кохання якої леліяв у своєму серці майже все життя. Але химерна доля не дозволила здійснити бажаних задумів не дозволила далі функціонувати втомленому серцю і передчасно забрала із цієї плянети його душу.

Любомир Калинич

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ДМИТРО ЮРІЙЧУК, член УНС Відділу 49-го ім. св. Арх. Михаїла в Торонто, Онт., помер 19-го травня 1982 року на 77-му році життя. Нар. в 1905 році в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку дві внучки та багато друзів і приятелів. Похорон відбувся 22-го травня 1982 р. на цвинтарі Ґляндоля Меморіял Ґарден у Торонто, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ONUFREJ PONCZKO, member of the UNA Branch No. 106 St. Nicholas Society in Chikago, Ill., died on February 13 1982 at the age of 82. He was born on May 22 1899 in Ukraine and became a member of the UNA in 1953. He is survived by son Nicholas, doughters Pavlina and Anna, and seven grand children one great grand child. Interment was in St. John's Cemetery in Twin Lakes, Wisconsin.

Branch exec.

ЮСТИНА ВАРҐО, член УНС Відд. 291 Т-ва ім. Т.Шевченка в Клівленді, Огайо, померла в березні 1982 року на 57-му році життя. Нар. 4-го вересня 1924 року в Огайо. Членом УНС стала в 1944 році. Залишила в смутку мужа Александра, дочки Юлію і Алексіс; сестри Анну Фрай і Естер Мейл; брата Миколу Суходольського. Похорон відбувся 5-го березня 1982 року на цвинтарі в Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Її Пам'ять!
Віра Напора, секр.

КАТЕРИНА ПОЛЕВЧАК, член УНС Відд. 102-го в Клівленді, Огайо, померла 23-го травня 1982 року на 89-му році життя. Нар. 5-го жовтня 1893 року. Членом УНС стала в 1939 році. Залишила в смутку мужа Петра, дочки Френсис Мелник, Ірену Янусевич і сина Василя. Похорон відбувся 26-го травня 1982 р. на цвинтарі Флеглер Меморіял Парк, Маямі, Фл.

Вічна Її Пам'ять!
Микола Бобечко, секр.

АННА КРОХМАЛЮК, член УНС Відд. 94-го ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Міч. померла 24-го лютого 1982 р. Нар. 16-го листопада 1901 р. в Пассейку, Н.Дж. Членом УНС стала 1918 року. Залишила у смутку сина Гаррі з дружиною і двох внуків. Похорон відбувся 27-го лютого 1982 року на цвинтарі Ґренд Ловн в Дітройті, Міч.

Вічна Її Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ЛИПНЯ 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії св. Йосафата. Проситься щоб члени і Управа явилися до приготовання в липні до Пікніку Товариства, який має відбутися 1-го серпня та відібрати дивіденди. — П. Дзюба, гол., П. Стадник, кас., В. Попович, секр.